

Resultatsanda och Göteborgsanda

av Bengt-Åke Wennberg

För en tid sedan anklagades Alliansregeringen för att skära ner kulturbidragen till Afrika. Den ansvarige ministern konstaterade då att inga sådana direktiv hade utgått. Man hade "bara" påpekat att bidragen borde vara "resultatinriktade". Vad man menar med det vet jag inte men det spelar ingen roll för min fortsatta kommentar.

Som framgår av mina tidigare bloggar så är kulturinsatser handlingar som kan karaktäriseras som praxis. De har mening i sig själva och görs av glädje och av intresse. Om man försöker belöna fram dem, sätta mål eller kräva ett resultat så tappar aktörerna intresset och glädjen – och slutar att agera. Därför är det inte underligt att den ansvarige ministerns ambitioner fick just en sådan konsekvens.

Men herregud – är inte resultatet viktigt? Visst är det så. Visst måste glädje och resultat förenas. Först då blir det något bra. Men Alliansministern har satt kärran framför hästen. Det är inte aktiviteterna som skall

styras mot att vara resultatnriktade – om de är en ren praxis. Det är ledningen och omvärlden som skall göra att det engagemang som finns leder till något bra. Det är i integreringen av entusiasm och resultat som skickligheten i ledarskapet ligger. Att hävda något annat är bara att demonstrera sin egen oförmåga.

GP:s reportrar har satt sig före att belysa den Göteborgsanda som lett fram till alla skandalerna. Man kommer i dagens GP (11 februari 2011) fram till att Göteborgsandan präglas av en resultatsanda. Man beskriver saken så att den innersta kretsen kring Göran Johansson konstaterar vad som är bra för Göteborg. Sedan ser man till att detta kommer till stånd. Exempelvis genom att i efterhand ordna så att de "demokratiska" besluten går i önskad riktning och att berörda tjänstemän och utförare anpassar sig. Jag och Lars Jonsson har kallat denna princip för ett "perverterat samarbete" eftersom man då inte bygger på människors egen inneboende entusiasm för att samarbeta om det som är av gemensamt intresse.

Regelöverträdelserna befrämjar hemlighetsmakeri och slutenhet. Det skapas en auktoritär stil. De som inte ställer upp fryses ut. Metoden har klara likheter med den kinesiska varianten av kapitalism. Den är emellertid synnerligen framgångsrik – se exempelvis [Dan Jönssons krönika](#) – och riskerar numera att slå ut vår västerländska variant.

En stor svårighet när man vill argumentera för "mänskliga rättigheter" ligger i att ingen kan anklaga Göran Johansson för att agera korrupt. Han arbetar oegennyttigt och endast för stadens bästa. Han tar inte mutor. Som person är han redlig och ärlig. Han är beundransvärd. Han, liksom många av våra berömda företagsledare, får saker gjorda. Han är resultatnriktad. Han är förstås tuff och lägger inte fingrarna emellan – men visst är detta också något önskvärt. Var ligger haken?

Problemet med agerandet är att detta tar död på praxis. Allt blir en poiesis som skall göras för att få en belöning eller nå ett mål. Var och en måste således belönas för att göra vad man gör – eller bestraffas när man försöker ta en egen väg. Entusiasmen kommer inte inifrån individerna själva. Den förmedlas av Göran Johansson. Därmed öppnas dörren upp för att man som hantverkare anser sig berättigad att åtminstone sno till sig en och annan färgburk när det nu ändå är som det är.